

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
Όραμα παιδείας™

Si vis pacem para pacem

Κύριο θέμα της ειδησεογραφίας των τελευταίων εβδομάδων είναι η τρομοκρατία σε παγκόσμια κλίμακα. Η συχνότητα των τρομοκρατικών ενεργειών και τα χιλιάδες θύματα υποδεικνύουν ότι πράγματι η διεθνής κοινότητα έχει να επιλύσει ένα σοβαρότατο πρόβλημα. Είναι βέβαιο ότι, σε ζητήματα όπως η τρομοκρατία, υπάρχουν **πλευρές** και μυστικά τα οποία εμείς οι απλοί πολίτες θα τα μάθουμε αργά ή δεν θα τα μάθουμε ποτέ. Πληροφορούμεθα μόνο εκείνα που δεν είναι δυνατόν να αποκρυβούν και εκείνα των οποίων η δημοσιοποίηση κρίνεται σκόπιμη. Είναι πολύ πιθανόν ότι οι γνώσεις μας περί τρομοκρατίας είναι πολύ περιορισμένες και μεροληπτικές.

Εν τούτοις, γνωρίζουμε αρκετά για να καταλαβαίνουμε ότι κάτι δεν πάει καλά με τον τρόπο που οι διάφορες κυβερνήσεις, υπηρεσίες και αναλυτές παρουσιάζουν το πρόβλημα της τρομοκρατίας. Για παράδειγμα, προκαλεί εντύπωση ο τρόπος που χρησιμοποιείται ο όρος «τρομοκράτης». Θεωρείται τρομοκράτης ο πιτσιρίκος Παλαιστίνιος που ζώνεται εκρηκτικά και παίρνει μαζί του στον θάνατο πενήντα αμέριμνους Ισραηλίτες καθώς και ο, μακαρίτης τώρα, ηγέτης της Χαμάς Αχμέντ Γιασίν. Γιατί δεν θεωρείται τρομοκράτης ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζ. Μπους ή ο πρωθυπουργός της Αγγλίας Τ. Μπλερ όταν με δικές τους διαταγές σκοτώνονται στο Αφγανιστάν και στο Ιράκ χιλιάδες αθώοι; Σε τι διαφέρουν επί της ουσίας;

Επίσης, οι περισσότεροι από όσους αναφέρονται στην τρομοκρατία χαρακτηρίζουν τους τρομοκράτες ως παρανοϊκούς, ψυχασθενείς, τρελούς ή φανατισμένους. Φανατισμένοι μπορεί να είναι, αλλά οι άλλοι χαρακτηρισμοί δεν φαίνεται να στέκουν. Ισως οι όροι αυτοί χρησιμοποιούνται για να αποδοθούν σε αυτούς αρρωστημένα αλλά ατομικά κίνητρα και έτσι **να αποκρύβουν** τα

πραγματικά κίνητρα της τρομοκρατίας ως κοινωνικού-πολιτικού φαινομένου.

Το χειρότερο όμως είναι η αντιμετώπιση της τρομοκρατίας. Είναι ακατανόητη η πολιτική που ακολουθεί τον κανόνα ότι για την προστασία του κόσμου πρέπει να καταστραφεί και να κατακτηθεί η χώρα εκείνη στην οποία υπάρχουν ή υποψιαζόμαστε ότι υπάρχουν τρομοκράτες και όπλα. Είναι τόσο ακατανόητη που δεν πείθει. Κάτι άλλο πρέπει να κρύβεται πίσω από αυτή την πολιτική. Αλλα συμφέροντα πρέπει να προστατεύονται και να προωθούνται. Εξίσου ακατανόητη είναι η πολιτική των τρομοκρατών που ακολουθεί τον κανόνα ότι θα σκοτώνουν αθώους όταν δεν τους αρέσει ή τους θίγει η πολιτική των διαφόρων κυβερνήσεων.

Πιστεύω ότι η **άμβλυση** του προβλήματος της τρομοκρατίας, αν όχι η εξαφάνισή της, προϋποθέτει νέους όρους συνεργασίας μεταξύ των χωρών όλου του κόσμου. Η οικονομική ιστορία μάς διδάσκει ότι η συνεργασία των ανεπτυγμένων χωρών με τις υπανάπτυκτες χώρες ήταν βασισμένη σε όρους ληστρικούς και ταπεινωτικούς σε βάρος των φτωχών χωρών. Όταν οι όροι των Δυτικών δεν ήταν αποδεκτοί, η βία επέβαλλε τη θέλησή τους. Αξίζει να θυμηθούμε τον πόλεμο του οπίου κατά τα μέσα του 19ου αιώνα, που ήταν αποτέλεσμα μεταξύ άλλων και της επιμονής των Αγγλων να επιτραπεί το ελεύθερο εμπόριο οπίου στην Κίνα και της άρνησης των Κινέζων. Οι πρόσφατες εμπειρίες δείχνουν ότι, *mutatis mutandis*, η κατάσταση δεν έχει αλλάξει **ουσιαστικά**. Η επιβολή της βούλησης των ισχυρών με πειθώ ή με απειλή ή με βία ή με πόλεμο παραμένει ως βασική αρχή στις διεθνείς οικονομικές και πολιτικές σχέσεις. Μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο όλοι, μεγάλοι και μικροί, ενισχύουν τη στρατιωτική τους δύναμη και είναι έτοιμοι για πόλεμο.

Αλλά η προετοιμασία για πόλεμο, οι **συνεχείς** συγκρούσεις τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα και οι τεράστιες οικονομικές ανισότητες είναι ακριβώς το περιβάλλον στο οποίο η τρομοκρατία μπορεί να αναπτυχθεί. Η ελαχιστοποίηση της τρομοκρατίας απαιτεί συνθήκες ειρηνικής συμβίωσης των λαών και ισοβαρείς οικονομικές σχέσεις. Αν επιθυμούμε ειρήνη πρέπει να προετοιμαζόμαστε για ειρήνη και όχι για πόλεμο.

Ο κ. Θεόδωρος Π. Λιανός είναι καθηγητής της Πολιτικής Οικονομίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (πρ. ΑΣΟΕΕ).

Λεξιλόγιο

- *Si vis pacem para pacem*: αν θες ειρήνη, ετοιμάσου για ειρήνη (παραλλαγή της λατινικής φράσης *si vis pacem para vellum* = αν θες ειρήνη, προετοιμάσουν για πόλεμο).
- *mutatis mutandis*= τηρουμένων των αναλογιών.

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80-100 λέξεις.

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

B1. Να αναπτύξετε το νόημα της παρακάτω φράσης σε 80-100 λέξεις : *“ Εξίσου ακατανόητη είναι η πολιτική των τρομοκρατών που ακολουθεί τον κανόνα ότι θα σκοτώνουν αθώους όταν δεν τους αρέσει ή τους θίγει η πολιτική των διαφόρων κυβερνήσεων ”* .

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

B2. Με ποιούς τρόπους επιτυγχάνεται η συνοχή μεταξύ των τριών πρώτων παραγράφων;

ΜΟΝΑΔΕΣ 2

B3α) Να αιτιολογήσετε την χρήση των ερωτήσεων στην δεύτερη παράγραφο του κειμένου.

β) Στο κείμενο ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ειδικό λεξιλόγιο, αφού εντοπίζεται ένα παράδειγμα να δικαιολογήσετε τη χρήση του.

ΜΟΝΑΔΕΣ 3

B4. α) Να εντοπίσετε και να αναλύσετε τρία τεκμήρια πειθούς που υπάρχουν στο κείμενο.

β) Με ποια συλλογιστική πορεία αναπτύσσεται η πέμπτη παράγραφος του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

B5. α) Να βρείτε μια συνώνυμη για τη κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: πλευρές, να αποκρύβουν, άμβλυση, ουσιαστικά, συνεχείς.

β) Να σχηματίσετε πέντε ομόρριζες (σύνθετες ή απλές) λέξεις με τη λέξη "πολιτική".

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Γ. Με αφορμή τα αυξανόμενα κρούσματα τρομοκρατίας, η μαθητική κοινότητα του σχολείου σας, αποφασίζει να απευθυνθεί μέσω επιστολής στο Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, προκειμένου να εκφράσει τον προβληματισμό της για τους τρόπους εκδήλωσης φαινομένων βίας αλλά και προτάσεις που αποσκοπούν στον περιορισμό τους (500-600 λέξεις).

ΜΟΝΑΔΕΣ 40

Επιμέλεια: Σαββοπούλου Θάλεια